

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea“ sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Băndășana, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrișana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercuria), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteșana, Codreana, Comuna, Concorăia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrișă), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgeșana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hașegana, Hondoleana, Însoțire de credit, (Veștem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gacoșdia), Isvorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Lăgediana, Lăpocșana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoiul, Nera, Noișana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Pancioșana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ilova-mare), Răureana (Cap. Măndăștur), Săcșana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selăgeana, Sentinela, Șercășiana, Săvăna, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târânceana, Tibleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sânmartin), Vulturul, (Tâșnad), Zărândeana, Zăgăneana.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

ar. patiuul unui cm² câte 10 leri.

Este pregătit la noi terenul pentru înființarea însoțirilor sătești?

Se vorbește și se scrie și la noi, nu de ieri, nici de alaltăieri, referitor la necesitatea întrupării însoțirilor economice sătești. S'au și înființat un număr oarecare de astfel de însoțiri. Și totuș, acum cu ocazia discuțiilor din ultimul timp asupra întrupării însoțirilor, una din întrebările principale dela ordinea zilei eră, că oare este la noi terenul pregătit pentru întruparea acestora?

Necesitatea însoțirilor economice este recunoscută pretutindeni.

Căci, doară, cine nu înțelege că ar fi de un folos foarte mare pentru satele noastre, dacă fiecare din ele și-ar avea înlesnită din toate punctele de vedere modalitatea câștigării unui credit ieftin și grabnic? Cine nu înțelege, că ar fi o mare binefacere pentru populațiunea satelor noastre să aibă posibilitatea de a-și procura rechizite și mașini economice de tot felul, cum și semințe și vite de soiul ales, prin mijlocirea însoțirilor?

Cine ar putea trage la îndoială folosul, ce ar rezultă din valorizarea produselor agricole, făcută pe calea însoțirilor de valorizare?

Cine ar putea să se mai îndoiască de profitul ce ar rămâne plugarului nostru când, în fiecare sat i-ar stă la îndemână câte o însoțire de consum?

Și tot așa și cu celelalte feluri de însoțiri economice.

Ei! Dar nu ajunge, că întruparea însoțirilor e necesară și că ea ar fi folositoare. Întrebarea este că oare sunt la noi date condițiile trebuincioase pentru întruparea însoțirilor economice sau mai deslușit: e terenul pregătit pe seama lor?

Teren avem, nu numai îndeajuns, dar și bun, din fire. Sunt miile de sate românești de pe întinsul țării noastre. Terenul însă, fie el cât de bun, nu produce plante nobile decât dacă e lucrat cu îngrijire, dacă e arat de mai multeori, dacă e grăpat, tăvălugit, îngrășat, semănat cu semânță aleasă; iar după ce plantele au răsărit plivind și săpând pentru a putea asigura o recoltă bogată.

Tocmai așa e și cu terenul pentru însoțiri. Făcut-am noi oare lucrările necesare pentru pregătirea acestui teren? Ori doară el e cu totul nelucrat?

În genere, am putea zice, terenul pentru însoțirile economice în satele noastre e nepregătit.

În satul, în care se găsește precum am arătat, măcar o persoană pătrunsă de altruism și devotament pentru binele poporului, sunt date din capul locului, condițiile pentru o lucrare rodnică în acest scop. Pentrucă această persoană, devotată binelui obștesc, nu va avea în vedere interesele sale personale și familiare, ci interesele bineînțelese ale tuturor; nu va intenționa se tragă în saș un folos material cât mai mare pe urma serviciilor, ce face cutărei însoțiri economice, ci va lucra cu totul gratuit, așa cum se obișnuiește a se lucra în corporațiunile bisericesti,

școlare și comunale, în diferitele reuniuni învățătoarești, în reuniunile de femei, de cântări, de înmormântare ș. a. cu un cuvânt în toate reuniunile cu scop cultural și de binefacere.

Un astfel de om devotat binelui obștesc va găsi colaboratori în comuna sa și în pregătirea terenului pentru însoțirile economice nu va întâmpina multe dificultăți.

Oamenii vor fi ușor lămurii asupra folosului, ce are să rezulte din înființarea cutărei sau cutărei însoțiri. Ei vor trece, deși uneori mai cu greu, și peste obstacolul ce rezidă în principiul responsabilității nelimitate la unele însoțiri.

Au fost deci de neapărată trebuință dispozițiile, ce s'au luat la „Asociațiune” pentru pregătirea terenului pe seama însoțirilor economice.

De pregătirea terenului pentru însoțiri se ține angajarea spre acest scop a conferențiarilor, cari vor avea să desvolte, cu graul și în scris, interesul publicului nostru pentru însoțiri. Cursurile, ce conferențiarii le vor ține, cărțile, instrucțiile, statutele și regulamentele ce ei le vor scrie, vor servi și ele la pregătirea terenului pentru însoțiri; de asemenea propaganda, ce se va face prin ziare și reviste, prin prelegerile populare în despărțămintele „Asociațiunii”, prin introducerea studiului economiei politice în seminariile teologice și în institutele pedagogice se va lucra, în locul prim, pentru pregătirea terenului pe seama însoțirilor economice.

Repetăm deci: terenul pentru întruparea însoțirilor economice în satele noastre nu e pregătit și tot ce este prevăzut să se facă acum la început, se va face în scopul pregătirii terenului pe seama acestora.

În această direcție este aproape totul de făcut. Puținele însoțiri economice, ce le avem, au și ele trebuință, precum vor avea și cele ce se vor înființa pe viitor, de o îngrijire și protecție neîntreruptă pentru ca să poată prospera.

Întocmai ca și planta răsărită așa și însoțirile economice, după înființare, au trebuință de multă sollicitudine. Provederea lor cu creditul necesar, cu mărfuri ieftine și bune, îngrijirea neîntreruptă pentru desfacerea produselor, cari așteaptă să fie valorizate în condițiile cele mai favorabile etc., toate aceste reclame multe jertfe din partea noastră a tuturor și, în ultima analiză, și aceste ne arată că terenul pentru însoțiri la noi e nepregătit.

Dar această împrejurare nu trebuie să ne sparie, nici să ne descurajeze. Doar nici la alte popoare nu a fost altfel. Ele au pornit munca în această direcție și treaba merge de minune. De sigur are să meargă și la noi. Pregătirile ce se fac, ne sunt o garanție că lucrurile se pornesc bine. Purcezându-se cu înțelepciune, ținând seamă de împrejurările noastre, și de experiențele altora, cari lucrează de timp îndelungat organizați în însoțiri economice, — de sigur vom putea și vom pregăti în timp apropiat terenul pentru însoțiri, le vom putea întrupa și conduce în mod norocos spre scopul dorit, care este: progresul nostru economic pe toate terenele și îmbunătățirea, în toate privințele, a situației poporului nostru dela sate.

Concurență necinstită.

Publicăm în cele următoare, deocamdată cu rețacerea numelor, o scrisoare pe care dirigentul unei filiale a unei bănci românești, (o numim *A.*) a adresat nu de mult unui deponent al unei alte bănci a noastre *B.* insistând pe lângă acesta să-și ridice capitalurile depuse spre fructificare la *B.*, și să le plaseze, cu dobândă mai mare, la *A.*

Scrisoarea aceasta constituie o tristă dovadă a armelor murdare de concurență, de care este capabilă a se folosi ori poate trebuie să se folosească banca din chestiune, pentru a se putea susține și a putea progresa „pentru binele și ajutorul poporului”, pentru care — afirmă — că s'a înființat la timpul său — în coastele unei alte bănci românești existente de decenii în aceeași localitate.

Redăm scrisoarea întocmai, cu omiterea numelor, dar cu ortografia ei originală, invederându-se din ea totodată și înaltul nivel cultural al scriitorului ei, care cu mândrie poartă titlul de „dirigent de bancă”.

Iubite Nene !)*

Mai în lunile trecute țam scris o carte în care țam comunicat că am deschis o filială în, și care filială sub numirea de „.” merge foarte bine, plăsând o sumă considerabilă.

Știind că *Dv.* aveți o depunere frumoasă și știind și aceea că „.” unde sunt depuși banii vă dă numai 5% țas recomanda ai aduce la noi dându-vă 6% *curat fără nici o detragere*, prin urmare ai avea anual un câștig după *Cor 20.000* — de *Cor 200* — *mai mult*.

Stăruesc a doaua oară a aduce depunerea la noi nu pentru alta ci fiind-că pe lângă câștigul *Dv.* de *Cor 200* — mai câștigăm și noi vro *200* —.

*) Agrăirea aceasta intimă să nu seducă pe nimeni, căci nu este vorba de ceva legături de rudenie între deponent și dirigent; ea este dictată numai de scopul urmărit.

Deci te rog în interesul D-tale a te repezi odată până la și a-ne vedea unde suntem. Pentru a fi cu inima linistită că depunerea e în loc sigur iată îți promit *că pe lângă libel îți mai d'am și atâtea cambii sau întăbulări deale noastre cât face suma depusă de Dv. la noi.* Cu toată stima salutându-vă

Un comentariu este de prisos la scrisoarea aceasta, al căreia original se află în posesiunea noastră. Prin ea se demaschiază o urâtă și păcătoasă apucătură de care se folosește banca A., față de oamenii neorientați, pentru a acapara la sine depunerile altor bănci românești. Nu este de ajuns că prin multele bănci mici, ce s'au înființat la noi în anii din urmă fără nici o trebuință reală, — în categoria cărora dealtecum banca cu aceasta faimoasă scrisoare ocupă un loc de frunte — s'a contribuit în multe părți la o demoralizare îngrijitoare a clientelei solicitatoare de credit, — acum se procedează și la coruperea deponenților prin momele și apucături condamnabile, ca cele de sus, nepermise la o bancă solidă. Căci poate fi vrednică de încredere și peste tot are titlu de existență o bancă, care pentru câștigarea de depuneri se folosește de mijlocul desperat de a oferi deponenților săi drept supragaranție, ca amanet, portofoliul ei de cambii și de obligații intabulate? Ce administrație internă poate fi la o bancă al căreia dirigent de filială cutează a și cugeta la acest nou metod de asigurare a depozitelor spre fructificare!

Folosirea așorfel de mijloace frauduloase din partea unei bănci românești constituie deadreptul un atentat la bunul nume de întreprinderi solide, ce l-au avut până-acuma băncile noastre, bun-nume de care trebuie să fim geloși și care avem datorința să veghiăm cu toții să nu se știrbească prin niște oameni inconstii, conduși în acțiunile lor numai de păcătoasa poftă de câștig. De aceea și denunțăm lumii acest condamnat act de uitare de sine și de concurență necinstită, care este atât de grav, încât dacă banca, care l-a săvârșit ar face parte dintre membrii „Solidarității” noastre, ar trebui înominis să tragă consecuențele și să fie eschisă din sinul ei. *Din norocire însă ea nu este încă membru al însoțirii noastre, și — după astfel de probe de corectitate în activitatea ei — credem — că nici nu va fi!*

O problemă de rezolvat.

Pe 16 Iunie st. n. e convocată adunarea generală a „Solidarității” la Caransebeș și tot atunci se va ține și conferința revizorilor experți. Nu numai nouă, ci și străinilor le este cunoscută însemnătatea asociațiunii institutelor noastre financiare și așa nu stăm la indoială, că institutele de bani, cari fac parte din această asociațiune vor grăbi a se reprezenta la adunare cu unul și chiar mai mulți reprezentanți. Dacă în speranța aceasta nu ne vom înșela atunci în 16 Iunie se vor întâlni la Caransebeș aproape toți oamenii,

cari stau în fruntea institutelor noastre financiare și specialiștii noștri cei mai de seamă în afacerile de bancă și în finanțe. Acesta nu este un lucru de toate zilele și chiar de aceea astfel de ocazii de întrunire ar trebui să le folosim, ca pe lângă programul satorit să se discute și unele scăderi ale organizațiunii noastre economice și așa eruând lipsurile de cari suferim, să se iee inițiativa pentru îndreptarea, delăturarea acestora. Cred, că moment mai potrivit nu s'ar putea afla decât cu ocaziunea adunărilor, ce ține „Solidaritatea” an de an.

Se va găsi oare cineva, care se afirme, cumcă organizațiunea noastră economică este completă? Sigur, nu. O mulțime de lucruri își așteaptă încă înfăptuirea pe terenul acesta. Amintim între altele multe, una destul de importantă: organizațiunea funcționarilor noștri de bancă. Asupra acesteia voiesc să atrag atențiunea acelor, cari se vor întruni la adunarea, generală a „Solidarității”. Se pare un lucru de necrezut, că pe lângă atâtea bănci, câte avem, în jurul cărora sunt grupați câteva sute de funcționari, să nu se fi simțit nici odată necesitatea străngerii rândurilor, a înfriării unei organizațiuni fie cât de primitive. Oare acești funcționari nu își vor fi având și ei interesele lor deosebite, precum are fiecare altă tagmă de funcționari? Ori să nu fi recunoscut aceștia puterea cea mare, care zace în organizațiune? La aceste întrebări putem răspunde cu toată pozitivitatea că da, cu siguranță au simțit cu toții lipsa unei organizații prin ajutorul căreia să-și poată apăra interesele tagmei, din care fac parte și au știut cel puțin din exemplele altora despre puterea organizației, ba ici colea se și auzează câte un glas de durere, care semnală necesitatea unei străngerii a rândurilor, însă cu toate acestea o mișcare mai intensivă, care se aibă rezultate reale nu s'a pornit. Peste chestiunea organizării funcționarilor de bancă s'a trecut totdeauna ca peste un lucru, a căruia înfăptuire e de lipsă, însă nimenea nu se simțea chemat se la inițiativa. Înăptuirea acestui lucru a rămas un pium desiderium, care însă așteaptă o grabnică rezolvire. La organizațiunea odată înăptuită fieștecare funcționar și-ar ține de datorință și în interesul său să-și dea tot sprijinul; deci e vorba numai: cine să ia inițiativa pentru îndeplinirea acestei lacune a vieții noastre economice. Cred, că dreptul și chiar datorința de a lua inițiativa pentru înăptuirea unei organizații a funcționarilor de bancă români, este a acelor, cari se vor aduna în 16 Iunie st. n. la Caransebeș și credem că nu vor întârzi a face pașii de lipsă pentru ajungerea acestui scop. O mișcare pornită din acest loc poate avea ușor rezultatul dorit, în urma poziției ce ocupă inițiatorii și în urma greutateii cuvântului lor, iar „Solidaritatea” și-ar înmulți cu una meritele ce și le-a câștigat până acum pe terenul organizației și îndrumării vieții noastre economice.

Un director de bancă.

La chestiunea cooperativelor.

Din prilejul discuțiilor, ce au avut loc în timpul din urmă asupra chestiunii cooperativelor și a înfăptuirii mai sistematice a acestor așezăminte prin „Asociațiune” cu ajutorul sumei donate în acest scop de mecenatul V. Stroescu, institutul nostru „Economul” din Cluj a trimis comitetului central al „Asociațiunii” o adresă prin care-și precizează punctul de vedere asupra chestiunii puse în discuție.

Deși comitetul central, precum am arătat în numărul nostru trecut, s'a ocupat deja cu chestiunea aceasta și i-a dat o soluțiune destul de satisfăcătoare, ce nu așteaptă decât aprobarea dlui Stroescu — credem că totuși va prezenta interes pentru cetitorii noștri adresa „Economului”, pe care o dăm în cele următoare în întregime. Iată-o:

„Cu prilejul adunării generale a institutului nostru dela 27 Martie c., s'a ținut o conferență a membrilor direcțiunii și a comitetului de revizuire, cu aproape toți bărbații de încredere și conducătorii reuniunilor de credit sătești, create în curs de 10 ani prin institutul „Economul” și pe baza experiențelor câștigate s'a supus unei discuțiuni amănunțite mișcarea cooperativă pornită în timpul din urmă și în sânul „Asociațiunii”.

Aceasta conferență apretind importanța capitală a organizației cooperative la țărănimea noastră deoparte, de altă însă și disoluția, ce ar putea amenința întreaga viață economică a poporului românesc prin o greșită îndrumare, a încredințat direcțiunea noastră de a descoperi onoratului comitet al „Asociațiunii” vederile sale asupra obiectului.

Pentru soluțiunea problemei cooperative conferența noastră nu socotește potrivită o intervenție directă și organizatoare a „Asociațiunii” noastre întru instituirea unei centrale sau unor însoțiri în raport cu „Asociațiunea”, ci crede admisibilă pentru „Asociațiune” numai propaganda culturală a ideilor economice bine stabilite. Dimpotrivă ține mai ales a înzista pentru organizarea în primul plan al însoțirilor de credit după sistemul „Raiffeisen” acomodat raporturilor noastre — deci pe baza răspunderii solidare — prin gruparea numai a elementelor fruntașe din sate între membrii și pentru afilierea acestor însoțiri la cea mai puternică bancă din regiune. Aceasta din motivul că numai astfel se poate garanta creditul, siguranța și controlul și o conlucrare armonică sistematică a factorilor noștri economici organizați și care așteaptă organizare, având sub raportul creditului băncile constituite în „Solidaritatea” o centrală, față de care crearea unei alteia paralel nu ar corăspunde scopului și nu este justificată prin considerații obiective. Însoțirile de valorizare, cumpărare și consum să se pună în lucrare la sate numai după organizarea însoțirilor de credit și iarăși în legătură cu banca regională indicată, observându-se cu rigoare diferența de organizație ce se impune la deosebitelile categorii ale progresului economic.

Astfel pe când la creditul țărănesc sunt indicate însoțirile cu răspundere nelimitată, pe atunci problemele agrare mai largi, în particular sub raportul industrial și comercial și pentru un teritor mai vast, se vor rezolvi numai cu greu târziu și reduse prin sistemul de însoțiri bazat pe principiul răspunderii solidare și izolate unele de altele.

Dimpotrivă, organizația regnicolară, forța de capital și rezerve, reputația stabilită în piețele comer-

cială, personalul tehnic creat și ușor de întregit cu specialiști agrari, industriali și comerciali, parte în conducere a clasei de proprietari și întreaga țărănime ca clientelă, rezerva băncilor noastre pe acțiuni, misiunea de a da o soluție adecuată problemei agrare în limite extinse după ținut și sub raporturile comerciale și industriale, având banca unei regiuni a creă în contact pentru aceste scopuri tovarășii speciale sătești, în afară de cele de credit, la cari în deosebire față cu însoțirile de credit, să se admită răspunderea limitată și participarea tuturor elementelor din sat, iar toate băncile împreună formând o nouă centrală pentru aceasta acțiune agrară țărăneasă și problemele industriale și comerciale în legătură.

Când în vederea interesului obștesc ne permitem a supune aceste vederi onoratului comitet ne luăm voie a prezenta statutul tip în vigoare la celea 10 reuniuni de credit afiliate nouă și ne rugăm să se considere la judecarea chestiunii faptul, că numai sistemul reuniunii pus în practică prin „Economul” a dat o serie de însoțiri sătești tari, capabile de dezvoltare, deci credem, că rezultatul este cel mai grav argument mai ales în chestiuni economice.

Cu toate acestea, încât scurtele noastre espuneri n'ar fi socotite destul de explicite, suntem cu plăcere gata de a desvolta și mai pe larg motivele, cari au determinat conferența noastră la punctul de plecare de mai sus, și care rugăm să fie dat publicității în „Transilvania”.

Sistemul de economie națională a lui Yves Guyot.

Celebrul economist francez Yves Guyot, viceprezidentul societății de economie politică (Société de l'Economie Politique) din Paris și fost ministru al lucrărilor publice, invitat de redacțiunea marelui ziar „Pester Lloyd” de a-și expune în cadrul unui articol scurt sistemul său de economie națională scrie în numărul de Rusalii al numitului ziar sub titlul „Sistemul meu de economie națională” următoarele:

Sistemul meu de economie națională este înainte de toate o doctrină a libertății. Noi lucrăm cu toții după principii și cunoștințe, adică după anumite formule. Chemarea științei este a înlocui formele greșite, prin forme corecte. Corect este, ceea ce servește progresul. Întreg progresul economic însă a fost istoricește opera unor indivizi întreprinzători, cari au extins puterea omenească peste lucruri. În scopul acesta indivizii distinși trebuie să fie liberi. Progresul omenirii stă în proporție inversă față de puterea oamenilor asupra oamenilor, față de lipsa de libertate de orice soi. De aceea combat eu orice tirănie, și pe aceea a sindicatelor. Cultura modernă se întemeiază pe diviziunea muncii și pe schimb. Tot ce îngreunează diviziunea muncii sau schimbul este piedecă a culturii economice. Din motivul acesta promovez eu cu toată puterea dezvoltarea ligei comerțului liber. Gospodinele dela Dv. ar fi de sigur foarte nenorocite, dacă la finele lunii ar mai prisosi încă pentru o săptămână din banii lunari destinați pentru gospodărie, ceea-ce ar fi în omis o consecuență a comerțului liber. Nimic pe lumea aceasta nu este de giaba, nici chiar plăcerea de a ridică muri chinezești la granițe. Este o estimare arbitrară.

Ce rol are *valoarea* în economia națională? Este cauza prețurilor. În fiecare gospodărie venitul este prețul prestațiilor bărbatului pentru economia națională și chestiunea dacă venitul este suficient, depinde de prețurile, pe cari are să le plătească femeia. Prin urmare întreg modul nostru de traiu este o chestiune a prețului. Prețul este „ceea ce vedem”, valoarea „ceea ce nu vedem”. Ce este dară valoarea? Eu o definesc cum urmează: „Valoarea este raportul utilității, ce are un individ sau o grupă, la necesitățile sau puterea de cumpărare a unui sau mai multor indivizi! Necesitățile cresc zilnic, va să zică progresiv să crească numai în același timp și puterea de cumpărare, iar în scopul acesta este nevoie de o tehnică tot mai perfectă și de un comerț mondial tot mai liber și care ieftinește bunurile.

Dar am zis că: Venitul atărnă de valoarea prestațiilor bărbatului. Cum? va răspunde batjocurilor fiecare socialist nu au rentieri adeseori venituri de milioane fără a presta nimic? Așa este. Dar și în cazul acesta ei prestează ceva, anume prin capitalul lor. Capitalul unui individ este totalitatea utilităților, ce le posedă acest individ. Sunt capitaluri fixe și rulante. Capital fix este fiecare utilitate, a căreia identitate nu se distruge prin producțiune. Capitalul rulant aceea, a căreia identitate se alterează după producțiune. Capital fix este deci în deosebi fiecare unealtă în sens mai larg, conform căruia se pot considera ca unelte ale omului și pământul, edificiile, mașinile, cărările, corăbiile, vitele de lucru etc. Capitaluri rulante d. ex. ștofe brute sau fabricate în mărfuri bani etc. Cu progresul crește valoarea capitalului fix în mod absolut și în raport cu capitalul rulant, valoarea acestuia din contră crește numai în mod absolut, se împuținează însă în raport cu capitalul fix. Abundanța unui anumit lucru apasă valoarea și prețul lui. Dacă capitalul crește mai repede decât cererile, atunci natural prețul de folosința al capitalului, dobânda, trebuie să se reducă.

Omul însuș este un capital fix. Valoarea lui crește cu bogăția în stofe (capital rulant) și cu puterea uneltelor (valoarea capitalului fix), mai departe cu ieftinătatea etalonului, va să zică a accesibilității capitalului, fără de care omul nu poate produce nimic.

Cu cât înaintează civilizațiunea, cu atât mai puternic devine omul ca producător, cu atât mai valoros ca capital și înmulțirea lui se regulează tot mai mult după obiceiul grupelor bogate, adică în mod preventiv. Din motivul acesta este în reducere cifra natalității la toate popoarele înaintate în cultură.

Pe lângă progresele cunoștințelor, a culturai, a tehniceii, cea mai importantă cauză a avuției este renunțarea la orice scumpire meșteșugită a mărfii și a omului. Fiecare vamă protecționistă este o scumpire meșteșugită a mărfurilor, fiecare grevă o scumpire meșteșugită a omului, o uzură cu marfa: muncă. Toate aceste scumpiri duc în ultima linie la greva ultimă, aceea a consumentului. Față de acesta grevă trebuie să dispară toate celelalte în ce privește puterea și efectul lor. Poate nu mai suntem departe de aceasta grevă.

România industrială și comercială.

Mișcarea afacerilor în România face progrese simțitoare.

În fiecare zi se înregistrează noi înființări de societăți comerciale și industriale, destinate să răspundă

necesităților într-una crescândă ale prosperității economice a țării.

O statistică recentă privitoare la societățile comerciale și industriale fondate în 1909 dă următoarele cifre:

În 1909 s'au înființat 609 societăți, 36 asociațiuni în participare, dintre care 149 pentru operațiuni de bancă, 105 pentru comerțul de băuturi și alimente 99 pentru exploatarea agricolă și forestieră, 68 pentru comerțul de confecțiuni în genere, 73 pentru industrii de transformare (fabrici și uzine), 51 case de comision și de reprezentare, 26 pentru comerțul de obiecte în lemn și metal, 11 societăți de transport și 9 pentru exploatarea de mine și cariere.

Cât despre capitalul investit au fost 556 societăți cu un capital până la 100,000 lei, 78 societăți cu un capital între 100,000—500,000 lei, 3 societăți cu 500,000—1.000.000 lei, 4 societăți cu un capital dela 1—10.000,000 lei.

Aceeași statistică ne dă informații despre falimentele înregistrate. Ele s'au ridicat la numărul de 330 cu un pasiv de 12.000,000 lei,

După naționalitate falimentele se repartizează astfel:

Români 158 faliti, al căror activ a fost de 1.797,671 lei, iar pasivul de 3.102,156 lei. Din această sumă 2.973,642 lei a fost datorată târgului intern, iar 128,514 lei pe piețele externe.

Diferența între activ și pasiv a fost de 1.304,485 lei, adică 72 7/10%.

Israeliti 170 faliti, al căror activ a fost de 3.627,217 lei, iar pasivul de 6.785,608 lei. Din această sumă au rămas datorii pe piața internă de 5.527,163 fr., iar pe piețele străine 1.259,415 lei.

Diferența între activ și pasiv a fost de 3.128,391 lei sau 85 6/10%.

Greci 14 faliti, al căror activ a fost de 1.282,096 lei și pasivul de 1.661,333 lei. Diferența între activ și pasiv a fost de 379.237 lei sau 29 6/10%.

Restul falimentelor se repartizează între armeni, germani, austriaci, italieni etc.

Importanța acestor cifre a de netăgăduit.

Ele probează că noile societăți se măresc în mod simțitor și că falimentele se micșorează, în raport cu cele înregistrate în anii precedenți.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 30 Maiu 1912.

Situația pieței de bani este neschimbată și se re-simte pretutindenea apropierea lui ultimo, care va ridica mari pretensiuni față de piața de bani. În urma acesteia în Berlin s'a și urcat banii pro ultimo la 4 3/4%, iar pentru termine scurte după ultimo s'a stipulat chiar și 5%. Discontul privat cotează în Berlin constant 4%. În London 3—3 1/2% și în Paris 2 1/2%.

În piața internă de bani, cererile s'au mai redus și au fost satisfăcute mare parte prin băncile mari din capitală. Ofertele de bani din străinătate și din Viena au lipsit cu totul, ceea-ce a și contribuit la urcarea discontului privat, care a cotat în Budapesta 4 1/2%; încolo s'au discontat cambiile cu 5 1/4—6% și și preste 6%. În Viena discontul privat s'a urcat la 4 1/2%.

CRONICA.

Adunarea generală a „Solidarității”. Din cauza potopului, care a bătut din nou o parte a Bănatului ținerea adunării generale a însoțirii noastre în Caransebaș era să devină problematică. Totuși considerând scurtțimea timpului și faptul că Caransebeșul însuși a suferit mai puțin din cauza ploilor *adunarea generală se va ține la locul și timpul fixat, Duminică în 16 crt.*

Conferența revizorilor experți se va ține în ziua premergătoare *Sâmbătă, în 15 crt.*; invitațiile la aceasta se vor expedia în zilele acestea.

Comitetul instituit de băncile „Banca Poporală” și „Sebeșana” fac toate pregătirile, ca adunarea noastră generală să reușească bine din toate punctele de vedere. Programă specială o vom publica în numărul nostru viitor, dar și până atunci indemnăm cercurile băncilor noastre să ia parte în număr cât mai mare la aceasta adunare, proiectându-se cu prilejul acesta totodată frumoase excursiuni la Băile Herculane, Porțile de fier, Turnu Severin.

*

„Din tovarășii ungurești — bănci rurale românești”. Sub titlul acesta cetim în organul agrarilor „Gazdaszövetség” noue tânguiri contra activității băncilor românești, care activitate s'ar dezvoltă pe un teren pân'acum necunoscut. Ci-că s'ar fi întâmplat mai multe cazuri în Ardeal că „tovarășii sâtești de credit întemeiate cu bani și minte ungurească” în comune mixte, s'au transformat cu ajutorul băncilor valahe *în filiale de a acestor bănci!* Ci-că urmele acestei acțiuni șirete și sistematice s'ar vedeă în toate comunele mixte din Ardeal! Vinovați de aceasta pretinsă pierdere de teren a patrioților sunt însă nu numai năzdrăvanii de Români, ci și băncile maghiare din provincie. Deschid în toate cuiburile filiale, iar organele administrative de toate gradele înființează pretutindenea bănci noue — făcând concurență tovarășiiilor.

Știrea adusă de „Gazdaszövetség” este în adevăr senzațională — chiar și pentru noi, cari de astfel de metamorfoze pân'acum n'am prins de veste. Păcat numai, că nu ni se tradează și numele comunelor unde s'au întâmplat astfel de cutropiri valahe, ceea-ce ne face a presupune că nu este vorba decât de niște scornituri, pentru a justifica măsurile excepționale, ce se solicită în contra băncilor, măsuri a căror asprime sigur că vor avea să o simtă în primul rând băncile noastre.

*

Aviz. Dupăce termenul ultim pentru subscrierea de acțiuni la nou înființându-l institut de credit și economii în Aiud e fixat pe ziua de 31 Mai st. n. c. și acest termen se apropie, — ne luăm voie să rugăm și pe această cale pe toți binevoitorii și sprijinitorii acestui institut, precum și pe domnii, cărora li s'a trimis „Prospectul de fondare”, să binevoiască a grăbi cu acuirea de subscrieri și a renapoia până la ziua fixată „Prospectul” dimpreună cu sumele incassate respective libelele de depunere a acestor sume la adresa dlui *Dr. Emil Pop. avocat în Aiud.* Aiud, la 20 Mai 1912.

Fundatorii.

Sumar.

Este pregătit la noi terenul pentru înființarea însoțirilor sâtești? — Concurență necinstită. — O problemă de rezolvat. — La chestiunea cooperativelor. — Sistemul de economie națională a lui Yves Guyot. — România industrială și comercială. — *Revista financiară:* — Situațiunea. — *Conică:* Adunarea generală a „Solidarității”, Din tovarășii ungurești, bănci rurale românești, Aviz.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura
poporului român”.

Nr. 845/1912.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de profesor ordinar la școala civilă de fete cu internat și drept de publicitate a Asociațiunii, se publică concurs până la termenul 30 Iunie n. 1912.

Concurenții să-și înainteze cererile până la termenul indicat comitetului central al „Asociațiunii” în Sibiu (Nagyszeben) Strada Șaguna, Nr. 6, însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de botez,
2. document despre cvalificațiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de profesori ordinari la școlile civile, cu pregătire specială pentru limbi și istorie.
3. document despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acuma,
4. să dovedească că știu perfect limba română în vorbire și scriere.

Concurentul ales va avea să observe dispozițiunile Statutului de organizare al școlii (care se poate primi dela direcțiunea școlii pentru suma de 30 fil.)

Profesorul, până când e provizor, primește salariu anual K 2000.— în rate lunare anticipative și K 300.— bani de cvartir, în rate trei lunare anticipative. Devenind definitiv primește salariu anual K 2530.— și bani de cvartir K 600.—, dacă proxima adunare va aproba deciziunea comitetului central privitoare la adausul de 15% după salariul fundamental de K 2200.—, 5 cvinvenale à K 200.— și drept de pensie la fondul regnicolar al statului, unde va achită taxele prescrise.

Cererile intrate după termen nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al Asociațiunii, ținută în 11 Maiu 1912.

Andrei Bârseanu m. p.,
prezident.

Oct. C. Tâslăuanu m. p.,
secretar.

„MUNTEANA“, cassă de păstrare soc. pe acții în

Somosréve.

CONCURS.

Direcțiunea casei de păstrare „Munteana“ din Cornereva (Sómosréve) publică concurs pentru ocuparea postului de **practicant**, cu salariu anual de K 840.

Reflectanții la acest post trebuie să fie absolvenți de școala comercială și să-și înainteze rugărilor de concurs până în **10 Iunie st. n. a. c.**

Postul este a se ocupa cel mult în 20 Iunie a. c.

După un an de probă alesul devine funcționar definitiv și i-se regulează salariul.

2-3

Direcțiunea.

Înutidrea Delegațiunii Băncilor Române au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,
de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1.50.

Anuarul Băncilor Române
Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906 —
1907 — 1908 — 1909 — 1910 — 1911 și 1912.

Prețul: à K 3.—; pe anii 1910—1912 à K 4.—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiiu (Nagyszeben).

Știința conturilor

sau

Contabilitatea în partidă dublă

de

I. C. Panțu,

profesor la Școala superioară de comerț din Brașov

Ediția II revăzută și completată, 8° mare

I—VIII + 323 pagini.

Editura Librăriei Ciureu din Brașov.

Se poate comandă și prin administrația „Revistei Economice“ cu prețul de K 4.—.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 28 Maiu 1912.

%	V A L O R I	Viena	Bpesta
		vinde	vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur. scut. de dare	109.30	109.50
4	" " Cor. " " "	89.15	89.70
3 1/2	" " " " " " " " "	77.20	77.50
—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	437.—	440.—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	302.50	311.—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	74.25	74.10
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	99.10	99.50
4	" rurale ungare " " "	90.25	91.—
4	" " croato-slav. " " "	90.75	93.25
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor., Mai-Nov., sc. de dare	89.60	89.85
4	" " " lan-Iulie " " "	89.55	89.85
4.2	" " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	92.25	92.60
4.2	" " " argint April-Oct. " " "	92.35	92.60
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	1824.—	1890.—
4	" " " 1860 à fl. 100.—	452.—	454.—
—	" " " 1864 à fl. 100.—	614.—	636.—
4	Renta austr. aur. scut. de dare	114.20	114.50
4	" " " Cor. " " "	89.35	89.90
4 1/2	" " " de invest. " " "	78.05	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	88.20	88.50
5	" " " Viena	100.70	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121.—	—
4	Imprumut Temes-Bega din 1897	88.75	92.25
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	92.65	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	97.—	97.—
4	" " " 50 ani în coroane	96.50	96.50
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta în fl.	99.—	99.—
4 1/2	" " " în cor.	90.75	90.75
4 1/2	Obl. com. banca ung. Pesta cu 10% premie	100.25	100.25
4	" " " repl. 60 ani	90.75	91.—
4	Seria. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	90.25	90.—
4	Obl. com.	90.—	89.75
—	Obl. cu premii I Cassă de păstr. patr. în cor.	—	124.—
4	Seria. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	90.50	91.50
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	99.—	99.—
4	" " " " " " " " " " " "	90.50	90.50
4	Obl. cu premii Banca "ung." hip. à K 100	—	140.50
5	„Albina“, Sibiiu	—	101.—
4 1/2	" " " " " " " " " " "	—	99.—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	98.75	98.75
4	" " " " " " " " " "	92.—	92.—
4 1/2	" " " Brașov	99.25	99.25
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	98.75	98.75
4	" " " " " " " " " "	91.75	92.—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	312.—	—
3	" " " 1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	271.75	—
4	" " " 1889 à fl. 100	251.50	258.—
2	Impr. cu premii Banca ung. hipot.	125.50	125.—
5	" " " sârbesc à frs 100 —	293.—	—
—	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	33.50	35.—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5.—	501.—	502.—
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100.—	—	—
—	Buda, cemuna à fl. 40.—	—	—
—	Pálffy, à fl. 40.—	—	—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	62.75	70.—
—	" " " ungară, à fl. 5.—	42.50	43.—
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100.—	507.—	512.—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	—	12.50
—	Lozuri „Jó sziv“, à fl. 4.—	—	18.—
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11.42	11.47
—	20 franci aur	19.17	19.17
—	20 marce aur	23.62	23.62
—	Sovereigns pr bucată	24.12	24.15
—	Ruble hârtie per bucată	2.55	2.56
—	100 Marce hârtie	118.15	118.13
—	100 franci hârtie	—	95.78
—	100 lire hârtie	94.85	94.78
—	100 lei hârtie	—	96.—

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comerc.

Se poate comanda dela administrația »*Revistei Economice*«, cu prețul de 1 coroadă.

Depozit românesc

de pianе și armoniuri în Sibiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procura cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică
Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

Următoarele cărți se pot procura dela
 librăria CURCU, Brașov,
 precum și dela orice librărie.

I. C. PANȚU:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, 8° mare, I—VIII + 213 pagine	Cor. 3—
Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă, scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII + 324 pag.	„ 4—
Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagine	„ 1—
Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prefăcută și completată, 8° mare, I—IX + 160 pagine.	„ 3—
Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X + 322 pagine.	„ 3-50
Puncte nouă de vedere la calcularea conturilor curente, 8° mare 28 pagine.	„ 0-60
Contabilitatea la societăți colective, comandite și la societățile pe acțiuni, octav mare 70 pag.	„ 1-20

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post sparcassa ung. 29,349.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“

☞ societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben ☞

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**, directorul executiv al „Albinei” și prezidental „Solidarității”.

„BANCA GENERALA DE ASIGURARE“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

— Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiunile cele mai favorabile. —

Asigurările se pot face prin oricare bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. ☞ ☞ Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“

Sibiu — Nagyszeben. Edificiul „Albina“.